

Onderwerp Regionale aanpak Bereikbare Steden en uitwerking gebiedsplannen	
Nummer	2021/75310
Portefeuillehouder	Roduner, F.J., Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	PG
Auteur	Lange, A. de
Telefoonnummer	023-5115745
Email	alange@haarlem.nl
Kernboodschap	Met de bevolkingsgroei van Haarlem wordt de druk op het mobiliteitssysteem en de toch al schaarse ruimte hoger. Daarom wil Haarlem samen met acht andere gemeenten rond Amsterdam samenwerken aan een betere verdeling en bereikbaarheid van wonen en werken in het traject 'Bereikbare Steden'. In Haarlem gaat het daarbij specifiek over de drie OV-knooppunten Nieuw-Zuid, Oostpoort en Stationsgebied Haarlem. Binnen de aanpak van Bereikbare Steden worden deze drie knooppunten gezamenlijk ons 'stadshart' genoemd. Door binnen de MRA de krachten te bundelen en door samen te lobbyen bij het Rijk, kunnen we de ambities van Haarlem beter realiseren.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissies Ontwikkeling en Beheer. Deze informatienota informeert de commissie over de voorgenomen aanpak en de gemaakte afspraken tussen Rijk en regio.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 16 februari 2021	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Haarlem is een eeuwenoude, mooie stad waar mensen graag wonen en leven. Dat zorgt voor grote druk op de woningmarkt. Daarom hebben we de ambitie om tot en met 2025 10.000 woningen toe te voegen. Deze zijn nodig om wachttijden voor sociale woningen te verkorten, doorstroming te vergemakkelijken en iedereen meer kans te geven een woning te vinden. We zorgen ervoor dat voorzieningen, zoals winkels, scholen en groen meegroeien met het aantal inwoners en dat we scherp toezien op de bereikbaarheid van de stad. Ook willen we meer werkgelegenheid in Haarlem mogelijk maken. De groei is een kans om de stad te verbeteren en duurzamer te maken.

De groeiverdichting vindt voor een groot deel plaats rondom de een aantal bestaande en nieuwe OV-knooppunten; het Centraal stationsgebied Haarlem Station en Oostpoort en het nieuwe OV-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid. Met de aanpak van de knooppunten wordt de bereikbaarheid uit onder andere Amsterdam, naar Zandvoort en de doorstroming op de Regioring verbeterd. Door deze infrastructurele verbeteringen worden ontwikkelingen mogelijk gemaakt en wordt ruimte gecreëerd voor aangenaam wonen. De verbetering van de OV-knooppunten wordt daarmee het vliegwiel van de verdere verdichting en verstedelijking van Haarlem.

Om hier toe te komen is de inzet vanuit Rijk, regio, provincie en gemeente nodig, omdat de opgave omvangrijk is en complex. Daarom is de samenwerking gezocht tussen negen gemeenten in en net buiten de Metropoolregio Amsterdam (MRA) samen in, middels het traject 'Bereikbare Steden'.

Via deze informatienota informeert het college u over het traject 'Bereikbare Steden' van de Metropoolregio Amsterdam waar Haarlem aan deelneemt om in de volle breedte (wonen, werken, openbare ruimte en mobiliteit), en met hulp van provincie en rijk, ons 'stadshart', specifiek de drie OV knooppunten Nieuw-Zuid, Oostpoort en Stationsgebied Haarlem, in de volle breedte (wonen, werken, openbare ruimte en mobiliteit) te ontwikkelen.

Het bestuurlijk trekkerschap van Bereikbare steden ligt bij gedeputeerde Loggen van de provincie Noord-Holland en wethouder Roduner van de gemeente Haarlem.

2. Kernboodschap

Achtergrond

De druk op de woningmarkt is nergens anders in Nederland zo hoog als in de MRA. Alleen al in de komende tien jaar zijn er in deze regio zo'n 175.000 extra woningen nodig.

Via de aanpak Bereikbare Steden bundelt Haarlem de krachten samen met acht andere (middel)grote steden in Noord-Holland en Flevoland - Alkmaar, Almere, Haarlem, Hilversum, Hoorn, Hoofddorp, Lelystad, Purmerend en Zaanstad - , het Rijk en de provincies.

In plaats van elkaar te beconcurreren, trekken we samen op en zijn we complementair aan Amsterdam. Als één overheid – gemeenten, provincies en rijk – leveren we op die manier een bijdrage aan de opgaven waarvoor wij allen staan:



- Het versneld aanpakken van het woningtekort (en betaalbaarheid);
- Het optimaliseren van de bereikbaarheid (met focus op openbaar vervoer, ketenmobiliteit en fiets);
- Het stimuleren van de werkgelegenheid; en
- Blijvend investeren in de leefbaarheid, ontmoetingsfunctie en inclusiviteit.

Via de aanpak Bereikbare Steden wordt ingezoomd wat onze identiteit en ambitie is, de positie die wij innemen in de regio en de stappen die we moeten ondernemen om ontwikkelingen in ons stadshart voor 2040 te versnellen. De eerste stappen zijn in de voortgangsrapportage (bijlage 3) samengevat.

Gebiedsplannen

De aanpak Bereikbare Steden is in het Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) op 25 november 2020 aan de orde geweest. Het BO MIRT is akkoord gegaan met het nader uitwerken van de eerste resultaten.

“Voor de Verstedelijkingsstrategie MRA zijn nadere afspraken gemaakt over de evenwichtige ontwikkeling van de polycentrische metropoolregio tot 2030, onder meer waar het gaat om versnelling van de woningbouw en daarvoor noodzakelijk randvoorwaarden.” (kamerbrief over Bestuurlijke Overleggen MIRT 25 en 26 november 2020, p.2)

De besluitvorming door het BO MIRT is cruciaal voor de verdere ontwikkeling van de OV-knooppunten van Haarlem.

Momenteel stelt de MRA een gezamenlijk overzicht op dat wordt gebruikt om financiering uit landelijke infrafondsen aan te spreken voor het verbeteren van de bereikbaarheid en om bij het Rijk (en indien mogelijk Europa) financiering uit beschikbare investeringsfondsen te werven voor onder andere de woningbouwproductie.

In het kader van het project Bereikbare Steden is het volgende pad afgesproken, waarbij drie momenten onderscheiden worden:

Februari 2021: de MRA stelt een eerste globale overzicht van de projecten samen met indicatie van kosten, (voorzien) dekking en onrendabele kosten als ook een motivatie op het verdienvermogen en de toerekenbaarheid van kosten.

Voor het zomerreces van 2021: Haarlem en de andere gemeenten maken een eigen gebiedsplan op basis waarvan afspraken over dekking te maken zijn.

Tweede helft van 2021: Haarlem en de andere gemeenten maken een definitieve versie van hun gebiedsplan met uitvoeringsafspraken en start van meerjarig bouw- en ontwikkelproces in de stadsharten.

Samenwerken om ambities waar te maken

In 2017 is Haarlem al gestart met de ontwikkelzones; zeven zones waarin de ambities van Haarlem op het gebied van wonen, leefbaarheid en bereikbaarheid worden waargemaakt. Dit is de reden geweest, dat de gemeente Haarlem gevraagd is om mede bestuurlijk trekker te worden van Bereikbare Steden. Als het gaat om expertise, positionering en een vervolg geven op de Impulsgelden die reeds beschikbaar zijn gesteld, heeft de samenwerking Bereikbare Steden binnen de MRA ook

toegevoegde waarde in het realiseren van haar ambities. Door de krachten te bundelen worden meer kansen gecreëerd.

Met provincie, NS, ProRail en de Vervoerregio Amsterdam werken we daarom ook al intensief ambtelijk en bestuurlijk samen aan de versterking van de drie OV-knooppunten (ons stadshart), om gezamenlijk tot een werkagenda te komen met de voor de ontwikkeling van de knooppunten benodigde maatregelen. Door gezamenlijke inzet van kennis, kunde en financiële middelen onderzoeken we hoe we tot het beste resultaat voor Haarlem en de regio kunnen komen. Het traject Bereikbare Steden sluit daar goed bij aan.

3. Consequenties

Met deze opdracht staan we voor een complexe, meerjarige opgave. Om in een korte periode tot een grove schets van de benodigde investeringen en vervolgens een Gebiedsplan te komen, is in Haarlem - net als in de andere gemeenten - een multidisciplinair gebiedsteam gevormd.

4. Vervolg

De gebiedsplannen worden door gemeenten in samenspraak met provincies, MRA en Rijk opgesteld. De verwachting is dat in februari 2021 de eerste contouren duidelijk worden, in aanloop naar de kabinetsonderhandelingen.

Richting de zomer worden de gebiedsplannen uitgewerkt, waarbij vooral wordt ingegaan op de daadwerkelijke uitvoering van de onderzoeken en ingrepen die nodig zijn. Dit gebiedsplan zou daarmee gereed moeten zijn om tot uitvoering over te gaan. Belangrijk onderwerp van de gebiedsplannen is daarmee dan ook het verhaal van de kosten. Het college legt het Haarlemse gebiedsplan ter bespreking voor aan de commissie(s).

5. Bijlagen

Bijlage 1: infographic woningproductie

Bijlage 2: overzichtskaart Bereikbare Steden

Bijlage 3: voortgangsrapportage Bereikbare Steden